

Gemeente Scherpenzeel

JOS 3.0

'In verbinding blijven'

JOS 3.0

'In verbinding blijven'

Opdrachtgever: gemeente Scherpenzeel
Afdeling Bedrijfsvoering

Auteur: Miranda Wassink

Datum: 17 juli 2017 (laatste versie:)

Inhoud

Hoofdstuk 1	Inleiding	3
Hoofdstuk 2	Doelgroepen en Partners en samenwerking	4
Hoofdstuk 3	Wettelijke kader	5
Hoofdstuk 4	Inhoudelijke kader	7
Hoofdstuk 5	Lokale inbedding rijksbeleid 5a Rijksbeleid 5b Nieuwe subsidieregeling	9
Hoofdstuk 6	Trends	11
Hoofdstuk 7	Financiën	13
Bijlage		14

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

JEUGD IN ONTWIKKELING SCHERPENZEEL 3.0 (2018 tot en met 2021)

JOS is een netwerk van voorzieningen op het gebied van onderwijs, opvang, opvoeding, zorg, (sociale) veiligheid, welzijn en recreatie voor kinderen van 0 tot 18 jaar. Door een geïntegreerde aanpak wordt de actieve deelname van kinderen aan de samenleving bevorderd, waarbij op respectvolle wijze ruimte wordt geboden aan de identiteit en eigenheid van individuen en organisaties. De ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren worden vergroot. Er wordt een doorgaande ontwikkelingslijn gerealiseerd en een sluitend netwerk rond het kind gecreëerd. Een samenhangend, goed bereikbaar en aansluitend aanbod binnen JOS versterkt de sociale structuur. Door JOS wordt een sterkere binding gevormd van kinderen, jongeren en ouders aan de school, aan elkaar en aan het dorp.

Eind 2016 is het JOS project geëvalueerd. Hieruit is voortgekomen dat het een dynamisch project is en naar behoefte een diversiteit van activiteiten aanbiedt die in en buiten schooltijd plaatsvinden. Het activiteitenaanbod wordt in samenspraak met de kernpartners opgesteld en sluit thematisch en organisatorisch zoveel mogelijk aan bij de schoolprogramma's. Er wordt maatwerk geleverd waarbij er respect is voor ieders identiteit.

Alle samenwerkingspartners willen de JOS structuur in stand houden en de gehanteerde werkwijze voortzetten. Waarbij een goede coördinatie noodzakelijk is voor een constructieve samenwerking binnen het reeds opgebouwde netwerk van JOS. En de voortzetting van de beide activiteitencoaches en de werkzaamheden van de JOS coördinator zeer wenselijk is om uitvoering te geven aan het bekende 10 speerpunten programma.

Bij het vervolg van JOS, voor de periode van 2018 tot en met 2021, dient rekening gehouden te worden met de ontwikkelingen en trends binnen het Sociaal Domein, Passend Onderwijs, het jeugd-, onderwijs- en het gezondheidsbeleid. Waarbij het activiteitenaanbod op deze veranderingen kan worden afgestemd. Met behulp van het JOS project kan er tijdens deze nieuwe periode ook ingespeeld worden op de nieuwe subsidieregeling 'Cultuureducatie met kwaliteit 2017-2020'. Waarmee een extra kwaliteitsimpuls gegeven kan worden aan het cultuuronderwijs.

In 2015 heeft JOS te maken gehad met een behoorlijke bezuiniging. Dit heeft gevolgen gehad voor zowel de personele inzet als het activiteitenbudget. Het huidige budget is de ondergrens om deze netwerkstructuur met bijbehorende integrale samenwerking staande te houden. En dat is juist de kracht en grote meerwaarde. Voor alle partijen werkt JOS efficiënt door een heldere overlegstructuur en er is geen versnippering meer van middelen en aparte subsidiepotjes.

Hoofdstuk 2 Doelgroepen

JOS is er voor de inwoners van Scherpenzeel van 0 - 18 en hun ouders. Binnen de 0 - 18 jarigen wordt onderscheid gemaakt in de leeftijdscategorieën 0 - 4 jaar, 4 - 12 jaar en 12 - 18 jaar.

Partners en samenwerking

JOS gaat qua structuur en organisatie verder met dezelfde kern- en schilpartners. Het huidige samenwerkingsconvenant, geldig tot 1 januari 2018, zal verlengd worden tot 1 januari 2022. De kernpartners zijn: het primair onderwijs, de kinderopvang, de peuterspeelzaal en de gemeente. De schilpartners zijn alle overige partijen die een relatie hebben met de ontwikkeling van de Scherpenzeelse jeugd. Dit zijn onder meer: de openbare bibliotheek, het jeugdwerk, het Centrum voor Jeugd en Gezin, bureau jeugdzorg, de verslavingszorg, de politie/ buitengewoon opsporingsambtenaar, de sportverenigingen, de kerken, het speciaal onderwijs, het voortgezet onderwijs, organisaties op het gebied van muziek, kunst/cultuur, natuur- en milieueducatie.

Hoofdstuk 3 Wettelijke kader

Door realisering van het JOS project wordt ook uitvoering gegeven aan een aantal wetten waarbij de gemeente verantwoordelijk is voor de aanpak.

Wet OKE

In de Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie (wet OKE) is geregeld dat de gemeente voor kinderen met taalachterstanden een gericht programma biedt om die achterstand in een voorschoolse voorziening in te lopen. Daarnaast moet de gemeente met het onderwijs afspraken maken hoe een en ander bij de overgang van voorschool naar de onderbouw van de basisschool op elkaar wordt afgestemd.

Beleidsregels participatiewet 2017

In juni 2017 zijn de nieuwe beleidsregels participatie wet 2017 van de gemeente Scherpenzeel vastgesteld. De middelen van armoedebestrijding jeugd worden hierbij mogelijk voor een deel binnen JOS ingezet. De partners (basisscholen, activiteitencoaches, jongerenwerk, cultuur en sportverenigingen) binnen het JOS project kunnen een belangrijke rol spelen bij het uitvoeringsplan. Zij zijn de oren en ogen van de samenleving en kunnen hierover in contact komen met de ouders. Zodat (kwetsbare) gezinnen gebruik kunnen maken van deze regeling. Uit de integrale rapportage van GGD Gelderland-Midden is gebleken dat 20% van de ouders met kinderen in de leeftijd 0 – 12 jaar moeite heeft met rondkomen. De totale rapportage is toegevoegd aan de bijlage.

Wet publieke gezondheid

De *Wet publieke gezondheid* regelt dat de gemeente verantwoordelijk is voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg. Die uitvoering bestaat uit:

- a. het op systematische wijze volgen en signaleren van ontwikkelingen in de gezondheidstoestand van jeugdigen en van gezondheid bevorderende en-bedreigende factoren.
- b. het ramen van de behoeften aan zorg.
- c. de vroegtijdige opsporing en preventie van specifieke stoornissen en het aanbieden van vaccinaties.
- d. het geven van voorlichting, advies, instructie en begeleiding.
- e. het formuleren van maatregelen ter beïnvloeding van gezondheidsbedreigingen.

Jeugdwet

De huidige *Jeugdwet (2015-2018)*, legt bij de gemeente de verantwoordelijkheid om een pakket aan (laagdrempelige) voorzieningen in de sfeer van hulpverlening en jeugdzorg te realiseren. Overigens gaat het met het grootste deel van de jongeren (85%) goed. Preventie staat hoog in het vaandel om zoveel mogelijk verwijzing naar zware en intensieve vormen van hulpverlening en zorg te voorkomen.

LEA

De Lokale Educatieve Agenda is geïntroduceerd als een instrument om het lokaal onderwijsbeleid vorm en inhoud te geven. Het is een instrument voor gemeenten, schoolbesturen en overige partners om in gelijkwaardige verhoudingen tot gezamenlijke afspraken te komen over het onderwijs- en jeugdbeleid. De LEA vormt het bestuurlijk overleg van JOS.

Wettelijke voorschriften

In augustus 2006 is de nieuwe wet Onderwijsachterstanden van kracht geworden. De twee kernpunten van deze nieuwe wet zijn:

Gemeenten en schoolbesturen worden geacht op basis van wederkerigheid en gelijkwaardigheid vorm en inhoud te geven aan het onderwijsachterstandenbeleid. De LEA partners (gemeenten, schoolbesturen en kinderopvanginstellingen) zijn wettelijk verplicht om minimaal één keer per jaar overleg te voeren over vijf onderwerpen. De vijf onderwerpen van overleg zijn:

1. het creëren van een doorlopende leerlijn van voorschoolse educatie naar het basisonderwijs;
2. het realiseren van een betere spreiding voor het basisonderwijs van achterstandsléerlingen over de scholen in een gemeente;
3. het terugdringen van de achterstandsproblematiek in een gemeente;
4. het maken van afspraken over het uitwisselen van leraren en leerlingen en het gezamenlijk organiseren van activiteiten om integratie te bevorderen;
5. het maken van afspraken over de aanwending van de gemeentelijke middelen ten behoeve van het bestrijden van onderwijsachterstanden.

Hoofdstuk 4 Inhoudelijke kader

1. Optimale ontwikkeling van het kind;

Er is aandacht voor de cognitieve, psychologische, emotionele en fysieke/motorische ontwikkeling van kinderen. Waar nodig wordt integrale professionele ondersteuning en begeleiding geboden, zodat kinderen zich optimaal kunnen ontplooiën en een op hun eigen mogelijkheden gericht aanbod krijgen.

2. Civil society;

Burgers, lokale organisaties en verenigingen worden zoveel mogelijk betrokken bij de uitvoering van activiteiten. Dit stimuleert het saamhorigheidsgevoel van de inwoners van Scherpenzeel. Het vergroot het draagvlak van JOS binnen de lokale gemeenschap en heeft een voorbeeld functie voor jeugdigen. Het is voor kinderen en jongeren waardevol om mee te denken over hun omgeving en te leren verantwoordelijkheid te dragen. Dit participeren in de lokale samenleving leidt tot een actief burgerschap.

3. Doorgaande lijn van de voorschoolse voorziening naar de basisschool;

Kinderen stromen door van de peuterspeelzaal of kinderopvang naar de basisschool. Er is een doorlopende leerlijn met een methodische afstemming, een pedagogisch plan en een goede verbinding tussen de verschillende voorzieningen. Kinderen met een (taal) achterstand krijgen extra aandacht.

4. Overgangsstructuur van de basisschool naar het voortgezet onderwijs;

Na de basisschool gaat het kind naar het voortgezet onderwijs. Er is een zo goed mogelijke structuur aanwezig, waarbij aandacht is voor de overgang van het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs.

5. (Na) schoolse activiteiten;

Naast reguliere kinderopvang wordt voorzien in diverse naschoolse activiteiten met diverse activiteiten op het gebied van sport en spel, kunst en cultuur, creativiteit en natuur en techniek. We streven naar samenhang tussen binnen- en buitenschoolse activiteiten. Ook is er zoveel mogelijk afstemming met het kunst- en cultuurbeleid en het sportbeleid op scholen. Daarbij is er aandacht voor een veilige schoolomgeving en voldoende speelplekken.

6. Zorgverlening vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin;

Sommige kinderen hebben extra zorg nodig en sommige ouders hebben opvoedingsondersteuning nodig. Door zo vroeg mogelijk de signalen op te vangen en in te spelen op de behoeften van het kind en de ouders, kunnen wellicht grotere problemen in de toekomst worden voorkomen.

7. Ouderbetrokkenheid;

Rode draad is de eigen kracht van gezinnen. Ouders zijn de eerstverantwoordelijke waar het gaat om de opvoeding en ontwikkeling van kinderen. Bij de activiteiten van JOS wordt daarom niet alleen getracht de kinderen, maar ook de ouders optimaal te betrekken. Om de ouderbetrokkenheid te vergroten vinden er ook activiteiten specifiek voor de ouders plaats

8. Vraag en aanbod;

Kinderen, jongeren en ouders zijn uitgenodigd mee te denken bij de ontwikkeling en uitvoering van het JOS programma. Hiervoor zijn een aantal gesprekken gevoerd. Waar mogelijk is ingespeeld op die wensen en behoeften van de kinderen en ouders in Scherpenzeel. Minimaal 4 keer per jaar is de nieuwsbrief verspreid. Wekelijks zijn er berichten geplaatst op de JOS website en JOS facebook. Kinderen, ouders en JOS (kern) partners worden op deze manier betrokken bij de totstandkoming van het JOS programma.

9. Coördinatie JOS;

De coördinator van JOS vervult een spilfunctie binnen het netwerk van alle betrokken partners en de verschillende overleggen. De JOS coördinator legt hiervoor verbinding tussen de verschillende organisaties. De contacten met alle partijen in het veld zijn goed onderhouden. Behoeften en ideeën zijn vertaald in interventies die aansluiten bij de doelstellingen van JOS. Coördinatie is onmisbaar voor JOS.

10. Financiën;

Er is een structurele subsidie beschikbaar vanuit de regeling 'Brede impuls Combinatiefuncties'. Hierdoor moeten de nodige inspanningen verricht worden om aan de subsidie voorwaarden te kunnen voldoen.

Juist de integraliteit van het aanbod (sport, cultuur, gezondheid, onderwijs en zorg) was de reden om in aanmerking te komen voor deze regeling.

Hoofdstuk 5 Lokale inbedding rijksbeleid

5a Rijksbeleid

Combinatiefunctie

Er is een structurele subsidie beschikbaar vanuit de regeling De 'Brede impuls Combinatiefuncties'. Deze regeling staat gemeenten ten dienste ten behoeve van het stimuleren van de samenwerking tussen scholen, culturele instellingen, sportverenigingen en andere lokale organisaties (bijv. naschoolse opvang en welzijnsinstellingen). Sport, cultuur en bewegen levert een belangrijke bijdrage aan de motorische, sociale en cognitieve ontwikkeling en de gezondheid van kinderen en jongeren. In Scherpenzeel wordt deze regeling gebruikt om JOS te coördineren en binnen en buiten schoolse activiteiten uit te voeren. Hierdoor moeten de nodige inspanningen verricht worden om aan de subsidie voorwaarden te kunnen voldoen. Juist de integraliteit van het aanbod (sport, cultuur, gezondheid, onderwijs en zorg) was de reden om in aanmerking te komen voor deze regeling.

Preventie en basisondersteuning vanuit JOS en CJG

Het CJG speelt een rol in het vormen van sociale netwerken rondom jongeren en opvoeders, het versterken van de pedagogische Civil Society. Betrokken inwoners die samen sociale verbanden vormen, versterken de gemeenschapszin. Ook blijft het CJG een knooppunt met een overzicht van de mogelijkheden die er zijn op het gebied van specialistische zorg en worden ouders op tijd naar de gemeente verwezen als een maatwerkarrangement moet komen.

Ook wordt in Scherpenzeel vanuit JOS en CJG in samenwerking met o.a. het jeugdwerk, de bibliotheek, jeugdgezondheidszorg en (sport)verenigingen een samenhangend pakket van preventieve activiteiten aangeboden voor kinderen/jongeren, gericht op een gezonde en veilige ontwikkeling. Te denken valt aan: sociale vaardigheden, gezonde leefstijl, weerbaarheid, veilig verkeersgedrag, omgaan met vuurwerk, voorkomen van verslaving, enz. Ook voor ouders is er via het CJG een aanbod van laagdrempelige activiteiten en ondersteuning rond opvoeden. Er wordt hierbij ook ingespeeld op landelijke thema weken. Binnen het bestuurlijk overleg JOS wordt met de schoolbesturen en de kinderopvang/peuterspeelzaal afgestemd hoe deze basisondersteuning en preventieve activiteiten effectief en efficiënt ingezet worden.

5b Nieuwe subsidieregeling 'Cultuureducatie met kwaliteit 2017-2020'

Het Gelderse programma CMK zet in op vernieuwing van het curriculum, deskundigheidsbevordering, duurzame verbindingen tussen school en omgeving en het beoordelen van de leeropbrengsten van cultuureducatie. Het programma is vraaggericht vormgegeven. Het onderwijs is leidend. De regeling wordt mogelijk gemaakt door het FCP, het (landelijk) Fonds voor Cultuurparticipatie.

Uitvoering 2019 - 2020

Vanwege het krachtige JOS netwerk heeft de gemeente Scherpenzeel (JOS) zich namens de 4 basisscholen ingeschreven voor deze nieuwe subsidieregeling 'Cultuureducatie met kwaliteit 2019 - 2020'. Deze regeling is een mooie aanvulling op de bestaande JOS cultuuractiviteiten en de netwerk structuur in Scherpenzeel. Waarbij er een verdiepingsslag gemaakt wordt met behulp van goede uitvoerende cultuuractiviteiten zoals o.a. deskundigheidsbevordering van leerkrachten en muziekprojecten. De JOS coördinator neemt hiervoor de coördinatie op zich om verbinding te maken met de basisscholen, lokale culturele organisaties en bijbehorende programma's. In 2017 wordt er samen met de basisscholen een gezamenlijk thema en bijbehorend uitvoeringsplan opgesteld. Dit plan moet in 2018 ingediend worden bij het (landelijk) Fonds voor Cultuurparticipatie.

Hoofdstuk 6 Trends

Uitkomsten onderzoek GGD jeugd en jongeren gemeente Scherpenzeel

Een steeds terugkerend thema is aandacht voor de leefstijl van de jeugd. Met welke interventies kunnen kinderen en jongeren keuzes maken die hen helpen een gezonde leefstijl te ontwikkelen en te behouden?

Voor het eerst heeft de GGD een integrale rapportage gemaakt voor de gemeente Scherpenzeel om een completer beeld te geven van hoe het gesteld is met de veiligheid en gezondheid van de kinderen en jongeren in de gemeente. De totale rapportage is toegevoegd aan de bijlage. Het rapport heeft geleid tot een aantal uitkomsten en aandachtspunten;

Er is (gezondheids) winst te behalen bij de kinderen uit gezinnen met een lage sociaaleconomische status. Hierbij is het van belang dat fysieke en sociale omgeving bijdragen aan de weerbaarheid en het welbevinden van deze kinderen. Daarbij horen een gezonde leefstijl, het volgen van onderwijs en voldoende steun voor ouders.

In deze nota is al eerder beschreven dat uit het integraal rapport van de GGD, verschenen eind 2016, is gebleken dat 20% van de ouders met kinderen in de leeftijd 0-12 jaar moeite heeft met rondkomen. Wel is het belangrijk dat de gemeente deze ontwikkeling blijft volgen aan de hand van nieuwe onderzoeksgegevens. Deze zijn tot op heden nog niet beschikbaar.

Uit de kindermonitor blijkt een groot verschil tussen de scores van kinderen die opgroeien in gezinnen waar moeite is met rondkomen en de kinderen uit gezinnen waar geen financiële problemen zijn. Ook werkloosheid van (eén van de ouders) heeft een negatieve invloed op de psychosociale gezondheid van het kind. Het is hierbij van belang om voorzieningen te treffen voor kinderen die opgroeien in armoede, zoals financiële ondersteuning voor sportlidmaatschappen. Maar ook oog te hebben voor de immateriële gevolgen van de armoede.

18% van de 10-11 jarigen (ernstig) heeft overgewicht. Overgewicht staat als probleem niet op zichzelf. De oorzaken zijn vaak complex. Het is alleen effectief tegen te gaan met een brede, integrale aanpak, dus op meerdere leefgebieden.

Een klein percentage wordt regelmatig gepest. Het geeft een grotere kans op gezondheids en gedragsproblemen: een negatief zelfbeeld, concentratieproblemen, motivatieverlies, depressie. Daarnaast signaleren klantmanagers 'jeugd' enkele gevallen van drugsproblematieken rondom groepjes jongeren in Scherpenzeel.

Om hiermee aan de slag te gaan ligt het hierbij voor de hand dat JOS samenwerking zoekt met het jongerenwerk, CJG, sportverenigingen etc. Waarbij de bijbehorende interventies worden opgenomen in het aanbod van JOS. Denk hierbij aan gezonde leefstijl activiteiten, voorlichting op het gebied van social media/sexthing, drugs, weerbaarheidstrainingen, etc.

Ontwikkeling 'positieve gezondheid'

De gemeente Scherpenzeel wil in haar beleid uitgaan van de visie van Huber's positieve gezondheid en daarmee de focus leggen op de zelfredzaamheid en zelfregie van de inwoners. Het uitgangspunt van het welzijnsbeleid sinds de transitie is in Scherpenzeel gericht op ZESAPRO (zelf, samen, professional). Het zwaartepunt wordt hierbij verschoven van zwaardere ondersteuning naar lichtere vormen van ondersteuning. Dit beleid sluit aan bij de positieve gezondheid waarbij men de focus legt op zelfredzaamheid van burgers. Verwacht wordt dat inwoners eigen regie voeren en anderen inschakelen waar nodig. Pas wanneer men het niet zelf redt en ook niet met hulp van de informele sector kunnen zorgprofessionals worden ingeschakeld. Een uitgebreide beschrijving van de visie van Machteld Huber staat beschreven op de website: <http://www.allesisgezondheid.nl/content/positieve-gezondheid>

De partners (basisscholen, CJG en het jongerenwerk) binnen het JOS project kunnen een belangrijke rol spelen bij het nog op te stellen uitvoeringsplan. Zij kunnen hierover in contact komen met de kinderen, jongeren en eventueel de ouders.

Fris Valley 3.0

Om het alcoholgebruik te laten terugdringen heeft de gemeente Scherpenzeel een samenwerkingsverband met 9 andere gemeenten. Partners (waaronder de basisscholen, sportverenigingen en het jongerenwerk) binnen JOS zullen daar waar nodig betrokken worden bij de uitvoering van activiteiten om het alcoholgebruik onder jeugdigen te beperken.

Regionale samenwerking Passend Onderwijs Rijn en Gelderse Vallei

Met de nieuwe wet Passend Onderwijs hebben scholen sinds 1 augustus 2014 de plicht om een passende onderwijsplek te bieden aan leerlingen tot 23 jaar die extra ondersteuning nodig hebben. De schoolbesturen hebben over de manier waarop zij passend onderwijs vormgeven een ondersteuningsplan opgesteld. Waarbij de basisscholen (partner binnen JOS) een specifieke rol hebben binnen het Passend Onderwijs. Binnen het overleg van de stuurgroep JOS wordt het thema Passend Onderwijs besproken. De bijbehorende partners komen gemiddeld twee keer per jaar hiervoor bijeen. Onderwijshuisvesting is een ander thema wat raakvlakken heeft met het Passend Onderwijs. Ook dit thema komt terug op de agenda van de stuurgroep JOS.

Hoofdstuk 7 Financiën

Begroting 2018 – 2021

Uitgaven	2018 - 2021	Inkomsten	2018 - 2021
Personele kosten	€ 31.925,00,-	Middelen gemeentebegroting	€ 40.375,00,-
Activiteitenkosten	€ 8.950,00,-	Eigen bijdrage	€ 500,00,-
	€ 40.875,00,-		€ 40.875,00,-

De vermelde bedragen zijn jaarlijks beschikbaar in de periode van 2018 tot en met 2021.

Bijlage

Planning JOS 2018 - 2021 (Zie bijgevoegd Excel bestand)

Integrale rapportage van GGD Gelderland-Midden (zie bijgevoegd bestand)